Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Факультет інформатики та обчислювальної

техніки Кафедра інформатики та програмної

інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 6 з дисципліни «Алгоритми та структури даних-1. Основи алгоритмізації»

«Дослідження рекурсивних

алгоритмів »

Варіант 26

Виконав студент <u>ПП-11 Рябов Юрій Ігорович</u> (шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірив Мартинова Оксана Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Лабараторна робота№6 Дослідження рекурсивних алгоритмів

Мета – дослідити особливості роботи рекурсивних алгоритмів та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій підпрограм.

Індивідуальне завдання:

Варіант 26

26. Задано натуральне п. Обчислити

$$\sum_{k=m}^{n} \frac{\left(-1\right)^{k}}{k!} \left(\frac{a_{k}+2}{3}\right)^{k} \qquad a_{0} = 1, \ a_{k} = \sqrt{|4a_{k-1}+2|}$$

Постановка задачі

Необхідно за допомогою підпрограм з обчислення частин формули обчислити суму для k між заданими цілими невід'ємними числами. Вхідних даних достатньо, результатом виконання алгоритму ϵ значення суми.

Побудова математичної моделі

Складемо таблицю змінних

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Нижня границя суми	цілий	n	Вхідне дане
Верхня границя суми	цілий	m	Вхідне дане
Сума	дійсний	sum	Результат
Ітератор	цілий	k	Проміжне дане
Формальний параметр підпрограми факторіалу	цілий	num	Проміжне дане
Формальний параметр підпрограми а з індексом k	дійсний	a	Проміжне дане

Підпрограми обчислення факторіалу та а з індексом k реалізуємо за допомогою рекурсії, після чого з їх допомогою обчислимо суму за формулою,

використовуючи арифметичну форму оператора повторення.

Розв'язання

Програмні специфікації запишемо у псевдокоді та графічній формі у вигляді блок-схеми.

- Крок 1. Визначимо основні дії
- Крок 2. Деталізуємо обчислення а з індексом к
- Крок 3. Деталізуємо обчислення факторіалу

Псевдокод

Основна програма

Start

```
repeat
input m, n

while n < m or m < 1 or n < 1
end repeat
sum = 0
repeat for k from m to n
sum += (-1)^k * (recursiveRoot(k) + 2) / 3)^k / factorial(k)
end repeat
output "The sum is ", sum
```

End

Підпрограми

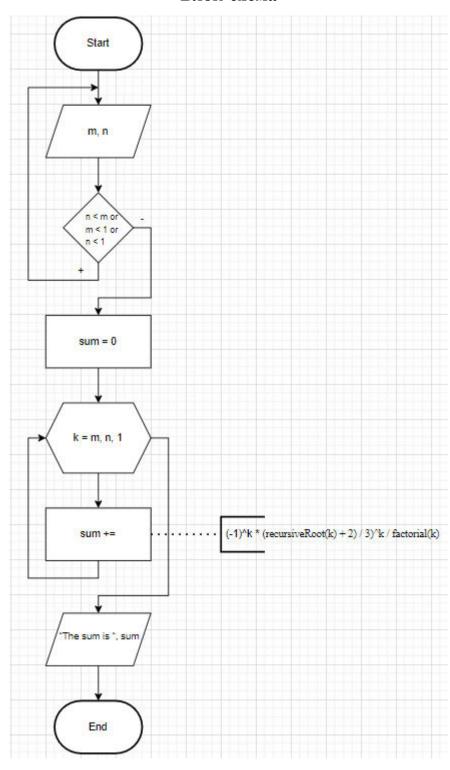
```
recursiveRoot(a)
    if a == 0
        then
        result = 1
    else
        result = sqrt(4 * recursiveRoot(a - 1) + 2)
    end if
    return result
```

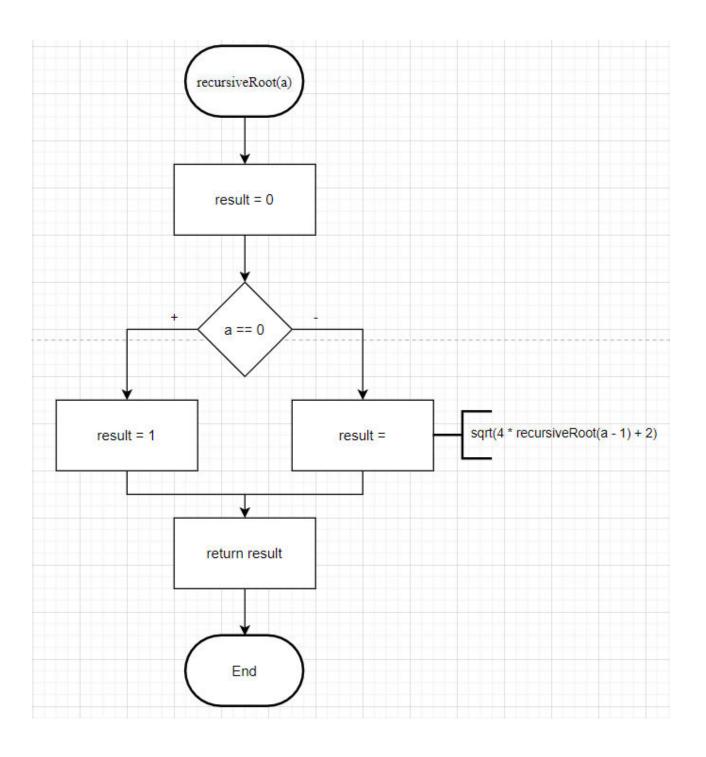
```
End
```

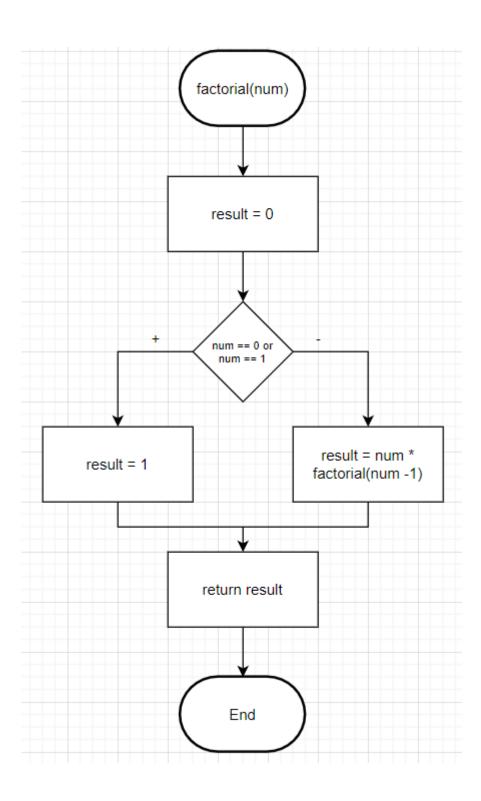
```
factorial(num)
    if num == 0 or num == 1
        then
        result = 1
    else
        result = num * factorial(num - 1)
    end if
    return result
```

End

Блок-схема

Програма на мові С++

```
#include <iostream>
#include <cmath>
long double recursiveRoot(int a);
long double factorial(int num);
int main()
       int m; // Lower bound of the sum, input
       int n; // Upper bound of the sum, input
       long double sum = 0; // Sum, result
       do {
              std::cout << "Enter the first number: ";</pre>
              std::cin >> m;
              std::cout << "Enter a larger number: ";</pre>
              std::cin >> n;
       } while (n < m || n < 1 || m < 0);</pre>
       for (int k = m; k <= n; k++) {</pre>
              sum += pow(-1, k) * pow((recursiveRoot(k) + 2) / 3, k) / factorial(k);
       }
       std::cout << "The sum is: " << sum;</pre>
}
// Function which calculates a root which diverges to 2 + sqrt(6) using recursion
long double recursiveRoot(int a)
{
       long double result;
       if (a == 0) {
              result = 1;
       else {
              result = sqrt(4 * recursiveRoot(a - 1) + 2);
       return result;
}
// Function which calculates factorial via recursion
long double factorial(int num)
{
       long double result;
       if (num == 1 || num == 0) {
              result = 1.0;
       else {
              result = (long double)(num * factorial(num - 1));
       return result;
}
```

```
Microsoft Visual Studio Debug Console
Enter the first number: 1
Enter a larger number: 3
The sum is: -1.15384
```

Перевірка

Блок	Дія
	Початок
1	m = 1, n = 3
2	Після 1 ітерації: recursiveRoot(1) = 2.449 factorial(1) = 1 sum = -1.483
3	Після 2 ітерації: recursiveRoot(2) = 3.435 factorial(2) = 2 sum = 0.158
4	Після 3 ітерації: recursiveRoot(3) = 3.967 factorial(3) = 6 sum = -1.154
5	Виведення "The sum is -1.154"
	Кінець

Висновок

Отже, ми дослідили особливості роботи рекурсивних алгоритмів та набули практичних навичок їх використання, склавши алгоритм з обчислення суми з використанням двох підпрограм, що визивають самі себе.